

האיגוד העולמי למדעי היהדות / האוניברסיטה העברית בירושלים

הקונגרס העולמי השלישי למדעי היהדות

ירושלים, י"ב-י"ט באב תשכ"א (25 ביולי-1 באוגוסט 1961)

דין וחשבון

ירושלים, תשכ"ה - 1965

המשיח בדת זרתוסטרה והכינוי "משיח" שניתן לכורש בתנ"ך

פורה-דאווד, טהראן

בספר ישעיה, פרק מה, מכונה כורש, כידוע, משיחו של ה', וה' אומר, שיעזור לכורש לכבוש את בבל ולנצח את אויביו. אף בפרקים אחרים של התנ"ך נזכר מושיע זה הרבה. לדעת כמה מזרחנים החלה אמונתו של ישראל במשיח מתפשטת לאחר שכבש כורש את בבל. סבורני, שראוי לבדוק, באיזה אופן קשורה שאלה זו עם המאזדאיות. ברם, מאחר שאיני מיטיב לדעת את הדברים הקשורים בדת משה לכל פרטיהם — אגביל את דיוני לתחום האווסטה בלבד ולמסמכים הקשורים בדת זרתוסטרה.

סאושיאנט (המשיח בדת זרתוסטרה) הוא יוצא חלציו של הנביא זרתוסטרה עצמו. תוך אלף שנים יבואו שני מושיעים אחרים, אף הם יוצאי חלציו של זרתוסטרה. סאושיאנט ושני קודמיו ייולדו בדרך נס על חוף אגמו הקדוש של האמון בסיסטאן. סאושיאנט יבוא ברגע שהעולם יהיה טרף לצרות ולמעשי-ההרס שחולל אהרימן.

לאחר לידתו של סאושיאנט יעקרו הרשע והעריצות ותבוא התחייה על בני האדם בתוככי עיר ה'.

מושבם של סאושיאנט ושל שני קודמיו יהיה על פסגת הר שבלב אגם האמון. הר זה, המכונה היום הר ח'אג'ה, היה בעבר מקום חשוב לעולי-רגל. הדברים מזכירים את חבריו הנצחיים של סאושיאנט, העתידים לעזור לו בתחיית העולם, ואף את המלך באהראם וארג'אוואנד, בן השושלת הכיאנית, המכונה גם אז'י דאהאקה, העתיד לשבור את כבליו ולהביא הרס על איראן. השיעיים מכנים אותו דאג'אל (המפלצת).

ניתן לקבוע, שהאמונה בסאושיאנט נתקימה תמיד בקרב בני דת זרתוסטרה באירן ובקרב הפארזים בהודו. גם השיעיים מאמינים במאהדי, הוזה עם סאושיאנט.